

Olympos – Chimaira

Antalya'nın güney sahillerinde Phaselis'ten sonra ikinci önemli liman kenti Olympos'tur. Şehir adını, 16. km. kuzeyindeki Torosların batı uzantılarından biri olan 2375 m. yüksekliğe sahip Tahtalı Dağı'ndan alır. Özellikle küçük hamam, mevcut kalıntıları ile Roma hamamının ısıtma sistemini mükemmel açıklamaktadır. Tarihçiler, şehrin baş tanrıçasının savaşın ve bilgeliğin tanrıçası Athena olduğunu yazarlar. Henüz yeri bulunmamış Athena Tapınağı ve diğer önemli yapıların, bugün ormanla kaplı akropol tepesinde yer aldıkları düşünülmektedir. Beydağları-Olympos Milli Parkı sınırları içinde yer alan şehre ulaşım, Antalya - Kumluca karayolundan güneye ayrılan iki saptan da mümkün olup, gerek plajı gerekse ormanlık alanları ile Antalya'nın beğenilen gününbirlik tatil alanlarından biridir. Şehir, her ne kadar, Likya Birlik Meclisinde üç oyla temsil edilmişse de günümüze dek Likya Uygarlığına ait herhangi bir iz rastlanmamıştır. Antalya Müzesince yürütülen küçük çapta kazı, onarım ve çevre düzenleme çalışmaları dışında günümüz kalıntıları, çoğunlukla orman arazisi içinde ağaç ve çalılarla örtülü olup, Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerine aittir.

Olympos Limanı tarihte korsan yatağı olarak bilinir. Kilikyalı korsanların başı Zeniketes şehri üs olarak kullanmış, bu sayede "Mitras Kültü" de şehre yerleşmiştir ki bu doğu kökenli yaratıcı Işık Tanrısı Kültüdür. Şehirdeki korsan egemenliği İ.Ö. 67'ye dek sürmüş., İ.S. 43'te kesin Roma egemenliği, yeni parlak bir dönemin de başlangıcı olmuştur. Onarılan veya yeniden inşa edilen birçok yapı, demirci Tanrı Hephaistos (Vulcano) adına yapılan kutlamalar, İmparator Hadrianus'un (İ.S. 130) ziyareti, şehir tarihinin Roma dönemine ait renkli sayfalarıdır. Erken Hıristiyanlık döneminde önemini koruyan şehrin, Piskoposu Methodius adından en çok bahsedilen kişidir. Olympos, 4. yy.dan itibaren yeniden korsan hücumlarına uğramışsa da 5. yy.da Efes ve İstanbul konsüllerine katıldığı yazılı kayıtlardan anlaşılmaktadır.

Geç Hıristiyanlık döneminde önemini yitirmeye başlayan Olympos, 11. ve 12. yy.da Venedikli ve Cenevizli tüccarların ticari merkezi olmuş, ancak bu aktivite 15. yy.daki Osmanlı deniz üstünlüğüyle son bulmuştur. Olympos'un günümüze kadar ulaşmış kalıntıları genellikle doğudan batıya, doğru hızla denize akan bir ırmağın ağzında ve her iki yakasında yer alır. Antik dönemde kenti ikiye bölen nehir yatağı bir kanal içine alınarak her iki yakası da iskele olarak kullanılmış ve köprü ile birbirine

bağlanmıştır. Bugün köprünün bir ayağı yerinde durmaktadır. Güney kıyıda, Hellenistik dönemin çokgen örgülü duvarı ile yanındaki Roma ve Bizans onarımlara işaret eden bölümü görülmektedir. Nehir ağzına yakın bir yerde küçük ve dik akropolde geç dönemlerden kalan ve özellikleri anlaşılamayan yapı kalıntıları yer alır. Irmağın güney kıyısındaki Hellenistik temelli ve Roma onarımlı küçük tiyatro oldukça harap olup, girişin bir yanı iyi korunmuş durumdadır. Şehrin görülebilir diğer önemli yapısı ise ırmak ağzının 150. m.sinde yer alan tapınak kapısıdır. İon düzeninde küçük bir tapınağa ait olduğu mimari parçalardan, Roma İmparatoru Markus Aurellius (İ.S. 161–160) adına yapıldığı da kapı önündeki heykel kaidesinden anlaşılmaktadır.

Hiç şüphe yok ki kalıntılar arasında en ilginç Antalya Müzesince yürütülen kazılarla gün ışığına çıkarılmış olan "Kaptan Eudomus'un lahididir". Nehir ağzının hemen yakınındaki kayalığın oyuğunda yer alan lahdin uzun kenarındaki gemi kabartması, kaptanın adının yanında gemisinin şeklini vermesi açısından da büyük önem göstermektedir. Olympos'un birkaç kilometre güneybatısındaki Çakaltepe olarak anılan yükseltinin güney yamacından devamlı olarak alev çıkar. Özellikle geceleri çok etkileyici olan bu doğa olayı metan gazının asırlardır aynı noktadan yeryüzüne ulaşmasından başka bir şey değildir. Bu doğa olayı Likya'da yaşayan ve soluğundan ateş püskürdüğüne inanılan Khimaira canavarı ile özdeşleşmiş ve bu sayede Olympos, Bellerophontes efsanesine ev sahipliği yapmıştır. Zamanla demirci Tanrı Hepaistos'un kült merkezi, Roma ve Bizans dönemlerinde de dini merkez olarak kullanılan alanda yer yer orijinal blokları görülebilen kutsal yol ile alevlerin etrafındaki bir takım yapıların temellerini görmek mümkündür. İç duvarları yer yer freskolarla süslü Bizans Kilisesi ise alandaki en anıtsal kalıntıdır.